

Adresátům dle rozdělovníku

ČÍSLO JEDNACÍ
KULK 41037/2021
OŽPZ 443/2021

OPRÁVNĚNÁ ÚŘEDNÍ OSOBA/LINKA/E-MAIL
Mgr. Nevečeřal/498
marek.neveceral@kraj-lbc.cz

LIBEREC
14. července 2021

ZÁVĚR ZJIŠŤOVACÍHO ŘÍZENÍ

podle ustanovení § 10d odst. 2 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon) a v souladu s ustanoveními § 10 a § 11 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád).

Identifikační údaje:

Název: Plán udržitelné městské mobility Liberec – Jablonec nad Nisou
Umístění: Liberecký kraj
Předkladatel: Statutární město Liberec, nám. Dr. E. Beneše 1/1, 460 59 Liberec 1,
IČO: 00262978

Charakter koncepce:

Plán udržitelné městské mobility Liberec – Jablonec nad Nisou (dále také jen koncepce) je střednědobý strategický dokument (střednědobý horizont stanoven k roku 2030) s výhledem do roku 2050 (dlouhodobý horizont), který dle dokumentu oznámení primárně řeší podmínky pro mobilitu v dotčeném území s cílem přispět ke zlepšení kvality života obyvatel. Cílem koncepce je vytvořit dlouhodobě udržitelný systém dopravy přívětivý k jeho uživatelům.

Koncepce bude projednána a schvalována zastupitelstvy statutárních měst Liberec a Jablonec nad Nisou.

Vlastní koncepce nebyla s dokumentem oznámení předložena, na základě vrácení dokumentu oznámení k doplnění byl předložen návrh opatření a aktivit.

Zpracování koncepce je založeno na komunikační strategii, do které jsou zapojeni zástupci zadavatele, projekční tým, odborná a široká veřejnost, vytvoření multimodálního dopravního modelu pro pěší, cyklistickou, hromadnou a individuální dopravu, a na zpracování dat vyplývajících z analytické části.

Návrhová část obsahuje Návrh vize a pilířů mobility, Návrhy strategických a specifických cílů, Návrh opatření včetně jejich zařazení do návrhových scénářů a Akční plán.

Dle dokumentu oznámení je koncepce v současnosti ve fázi přípravy a při zpracování dokumentu oznámení nebyly všechny části koncepce k dispozici (Akční plán).

Koncepce je dle dokumentu oznámení zpracována na úrovni cílů a opatření v jedné variantě, na úrovni aktivit, ve dvou scénářích, nulovém a návrhovém pro každé z návrhových období: návrhový horizont roku 2030 a výhled do roku 2050. Návrhový scénář je zpracován variantně. Koncepce zahrnuje aktivity (projektová řešení), které jsou uvedeny ve třech variantách rozvojového scénáře. Nulový scénář rozvoje odpovídá vývoji dopravní situace při zachování stávajících podmínek a je navržen v jedné variantě. Opatření rozvojového scénáře jsou navržena v jedné variantě, aktivní opatření

rozvojového scénáře jsou navržena ve variantách minimální, středové a maximalistické, a to podle ekonomických možností investorů realizovat aktivity k naplnění navržených opatření.

Koncepce navazuje na již existující dokumenty a bude sloužit pro další využití při tvorbě podrobných dopravních a regulačních plánů.

Zpracovatel oznámení: NDCON s.r.o., Zlatnická 1582/10, 110 00, Praha 1, IČO: 64939511
Držitelka autorizace podle § 19 zákona: RNDr. Daniela Pačesná, Ph.D.

Průběh zjišťovacího řízení:

Krajský úřad, odbor životního prostředí a zemědělství, jako příslušný orgán k posuzování předmětné koncepce dle § 22 zákona (dále také jen „orgán SEA“), obdržel dne 4. 5. 2021 dokument oznámení koncepce, který však neobsahoval informace, na jejichž základě by bylo možné provést zjišťovací řízení v souladu s kritérii pro zjišťovací řízení dle přílohy č. 8 zákona, a to především v oblasti vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví a s nimi souvisejících kritérií. Krajský úřad proto v zákonné lhůtě pro vyhodnocení souladu dokumentu oznámení se zákonnými náležitostmi vrátil tento dne 14. 5. 2021 k dopracování, přičemž uvedl, na jaké druhy informací se má doplnění dokumentu oznámení zejména zaměřit.

Doplněný dokument oznámení koncepce byl orgánu SEA předložen dne 2. 6. 2021. Oznámení bylo doplněno zejména o návrh opatření a aktivit, mírně byla rozšířena kapitola D a některé další kapitoly oznámení. Především na základě doplněného návrhu opatření a aktivit vyhodnotil orgán SEA oznámení koncepce jako umožňující provést zjišťovací řízení naplňující kritéria dle přílohy č. 8 zákona.

Zjišťovací řízení bylo zahájeno dne 9. 6. 2021 zveřejněním informace o oznámení koncepce a o tom, kdy a kde je možné do něj nahlížet, na úřední desce Libereckého kraje. Informace byla rovněž zveřejněna v Informačním systému CENIA – SEA, kód koncepce LBK008K (https://portal.cenia.cz/eiasea/detail/SEA_LBK008K), a zaslána dotčeným územním samosprávným celkům pro zveřejnění na úředních deskách, zároveň s žádostí o vyjádření. Informace o oznámení koncepce byla zaslána také dotčeným orgánům s žádostí o vyjádření. Lhůta pro vyjádření k oznámení koncepce končila dnem 29. června 2021.

Závěr:

Na podkladě oznámení koncepce a vyjádření k němu obdržených, s přihlédnutím ke kritériím uvedeným v příloze č. 8 zákona, provedl krajský úřad zjišťovací řízení ve smyslu § 10d zákona s následujícím závěrem:

Plán udržitelné městské mobility Liberec – Jablonec nad Nisou je koncepcí, která naplňuje ustanovení § 10a odst. 1 písm. a) zákona a zároveň navrhuje aktivity a opatření, jejichž realizace může vyvolat významné negativní dopady na životní prostředí a veřejné zdraví, a proto bude předmětem procesu posuzování vlivů na životní prostředí podle §§ 10e až 10g zákona.

Odůvodnění:**Souhrnné vypořádání připomínek:**

Krajský úřad Libereckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství (dále jen OŽPZ) obdržel vyjádření od níže uvedených subjektů. Vyjádření týkající se obsahu a rozsahu posouzení (vyhodnocení) byla využita jako podklad pro vydání tohoto závěru zjišťovacího řízení. Kopie všech obdržených vyjádření budou předány předkladateli koncepce k zohlednění při zpracování návrhu koncepce a vyhodnocení jejich vlivů na životní prostředí.

Po konci lhůty k vyjádření byla podána vyjádření Magistrátu města Liberec, odboru životního prostředí (č.j. MML 125306/21/02, ze dne 1. 7. 2021), vyjádření Statutárního města Liberec (č.j. MML 141132/21, ze dne 2. 7. 2021) a vyjádření Městského úřadu Turnov, odboru životního prostředí (OZP/21/1726/KOR, ze dne 2. 7. 2021), přičemž všechna tři vyjádření byla bez připomínek. Podle ustanovení § 10c odst. 3) zákona příslušný úřad k vyjádřením zaslaným po lhůtě nepřihlíží.

Krajská hygienická stanice Libereckého kraje (č.j. KHSLB 10596/2021, ze dne 24. 6. 2021) doporučuje zpracovat posouzení vlivů na veřejné zdraví v souladu s metodikou HIA a posoudit soulad koncepce se Zdravotní politikou Libereckého kraje. Krajská hygienická stanice doporučuje se zaměřit zejména na problematiku hluku.

Požadavek posouzení vlivů na zdraví v souladu s metodikou HIA a posouzení souladu koncepce se Zdravotní politikou Libereckého kraje vyplývá z Usnesení rady kraje č. 1034/06/RK ve věci posuzování koncepčních a rozvojových dokumentů v Libereckém kraji z pohledu vlivů na zdraví. Z hlediska snižování zdravotních rizik je třeba se zejména zaměřit na hluk vzhledem k řešení zdrojů hluku.

Česká inspekce životního prostředí, OI Liberec (č.j. ČIŽP/51/2021/2409, ze dne 25. 6. 2021) nepožaduje posuzování předmětné koncepce.

Z hlediska ochrany vod nemá k předložené koncepci žádné připomínky. V plánu jsou v obecné rovině nastíněna jednotlivá opatření a plánované aktivity, důležitá bude vlastní realizace záměrů tak, aby konkrétní záměry negativně neovlivnily zájmy ochrany vod (např. budování cyklostezek podél vodních toků apod.).

Z hlediska odpadového hospodářství upozorňuje, že v předložené koncepci je v tabulce 6 („Seznam zařízení na využívání a odstraňování odpadů“) uveden ve výčtu spaloven i provozovatel Severočeské vodovody a kanalizace, a. s. – umístění Londýnská, Liberec. K tomuto uvádíme, že se nejedná o typickou spalovnu odpadů, ale o mechanicko-biologickou čistírnu odpadních vod. Součástí technologie tohoto zařízení je i plynové hospodářství, kde ve vyhnívacích nádržích dochází k vyhřívání kalu, tj. k odbourání organické hmoty obsažené v kalu. Kal se anaerobně stabilizuje za vývinu bioplynu. Bioplyn je odváděn do samostatných suchých plynojemů. Technologií získaný bioplyn je využíván k výrobě tepelné a elektrické energie v rámci zařízení zpět pro potřebu ČOV.

Z hlediska ochrany přírody nemá k předloženému dokumentu připomínky. Upozorňuje však, že dále bude třeba posuzovat konkrétní záměry, které budou z této koncepce vycházet. Při posouzení konkrétních záměrů bude třeba se zaměřit na stávající problémy životního prostředí uvedené v koncepci, jako je krajinný ráz a fragmentace krajiny ve vztahu k migraci živočichů. Dále na střety mezi zájmy ochrany přírody a rozvoj sídel a zvyšování rizika přítomnosti a existence nových invazivních druhů.

Z hlediska ochrany ovzduší a lesa nemá připomínky.

Městský úřad Frýdlant, odbor stavebního úřadu a životního prostředí (č.j. PDMUFT 16332/2021/OSUZP, ze dne 29. 6. 2021) nepožaduje posuzování předmětné koncepce.

Z hlediska územního plánování uvádí následující upozornění:

V kap. C.2 Výčet dotčených územních samosprávných celků, které mohou být koncepcí ovlivněny zpracovatel mj. uvádí samosprávný celek Hejnice, náležící do správního obvodu obce s rozšířenou působností Frýdlant. K tomuto však uvádíme formální připomínku, že na str. 43 je u přírodní rezervace Černá hora uvedena zřejmá nesprávnost: „PR Černá hora v k. ú. Bedřichov u Jablonce nad Nisou, Hejnice v obci Bedřichov a Hejnice má celkovou velikost ...“. Přírodní rezervace Černá hora zasahuje také z části do k.ú. Hejnice (obec – město Hejnice).

V dokumentu Návrh opatření a aktivit je dále uvedeno v rámci specifického cíle 4.3 Parkování na míru s ochranou center – 4.3.3 Realizace záchytných parkovišť – je uváděno opatření Záchytná parkoviště u železničních stanic – Příprava a realizace P+R ... Raspenava, kdy železniční stanice Raspenava se nachází na území města Raspenava spadajícího do správního obvodu obce s rozšířenou působností Frýdlant. K tomu uvádíme, že z ÚP Raspenava plyne mj. D.1.4.3 V rámci železniční stanice, příp. zastávek a přilehlých stávajících ploch dopravní infrastruktury – drážní (D) zajistit územní podmínky pro rozvoj přidružených služeb (např. úschovna kol) a pro odstavování osobních vozidel; jako přípustné využití v ploše dopravní infrastruktury – drážní (D) (vymezené v lokalitě železniční stanice Raspenava) je jako přípustné využití zahrnuto dopravní vybavení, zejména parkování OA, NA a autobusů.

Upozorňujeme, že v Zásadách územního rozvoje Libereckého kraje, resp. v úplném znění ZÚR LK po vydání Aktualizace č. 1 je sledován záměr projektu společného využití železničních a tramvajových tratí ve směru ORP Liberec – ORP Frýdlant, jež je vhodné zohlednit a promítnout do relevantních opatření SUMP (např. strategický cíl – vyšší podíl veřejné dopravy).

Krajský úřad, odbor životního prostředí a zemědělství (dále jen OŽPZ), má z hlediska jemu svěřených zákonných zájmů následující připomínky:

Z hlediska ochrany ovzduší

V kapitole B.9 byly zcela pominuty koncepční dokumenty z oblasti ochrany ovzduší, např. Program zlepšování kvality ovzduší zóna Severovýchod CZ05 Aktualizace 2020+, který vyšel ve Věstníku MŽP ČR v lednu 2021. Ani v dalších částech oznámení není vztah k této koncepci a její případné plnění podrobněji vyhodnoceno (např. opatření k omezení znečištění z dopravy, k územnímu plánování) s výjimkou stručného konstatování v části D., že „Cíle koncepce jsou navrženy v souladu s doporučenými opatřeními ke snižování emisí a ke zlepšení kvality ovzduší z dopravy navržené v Programu zlepšování kvality ovzduší, zóna Severovýchod - CZ 05 (akt. 2020)“.

Oznámení se v kapitole C.3.II Kvalita ovzduší, emisní a imisní situace odkazuje na blíže nespécifikovanou rozptylovou studii, která zřejmě vyhodnocovala stávající stav, nikoliv tedy stav po realizaci koncepce. Toto však nelze ověřit, protože zmíněná rozptylová studie nebyla k oznámení přiložena. Výsledky této rozptylové studie a jejich správnost lze tedy jen obtížně hodnotit. Grafické výstupy RS jsou v měřítku 1:100 000, což neumožňuje podrobnější náhled na rozložení imisních koncentrací v řešeném území. Průběh izolinií svědčí o značném zjednodušení při zadávání vstupů do modelu, např. u ročních koncentrací NO_x je zdroj této znečišťující látky umístěn do středu Liberce, kde jsou podle výkresu imisní koncentrace v úrovni dvojnásobku imisního limitu. Tyto výsledky jsou zcela jistě nesprávné, viz např. Rozptylová studie Libereckého kraje, ATEM 2017. Zvýšené koncentrace NO_x se typicky vyskytují podél frekventovaných komunikací a ani tam nejsou v Liberci nadlimitní. Obdobná zjednodušení a chybovost jsou patrné i z ostatních grafických výstupů. Vypovídací hodnota těchto grafických výstupů je mizivá. Nejsou ani správně podchyceny lokality s nadlimitními koncentracemi benzo(a)pyrenu.

Orgán ochrany ovzduší dále upozorňuje, že nejen v Liberci, ale rovněž v Jablonci nad Nisou je aktivní měřicí stanice imisního znečištění (městská pozad'ová), jejíž výsledky jsou pro hodnocení relevantní.

Značné zjednodušení je patrné i z toho, že byl zřejmě odečten pouze jeden čtverec 1x1 km (pětileté průměry koncentrací znečišťujících látek zveřejňované ČHMÚ) někde v centru Liberce. Není rovněž jasné, z jakých zdrojů čerpal tab. č. 3 na str. 24, a zda jsou tyto údaje správné.

V kapitole C.4.II O vzduší zpracovatelka oznámení nepřesně uvádí, že v zájmovém území je příležitostně překračován benzo(a)pyren. Benzo(a)pyren je v území překračován dlouhodobě a je hlavním a jediným důvodem, proč je pro území Libereckého kraje vydáván výše zmíněný Program zlepšování kvality ovzduší.

V kapitole D. je uvedeno pouze obecné konstatování o předpokládaném zlepšení stavu ovzduší ve městech a o souladu cílů koncepce s Programem zlepšování kvality ovzduší zóna Severovýchod CZ05 Aktualizace 2020+ (není to podloženo rozбором a vyhodnocením opatření a jejich vlivů). Dále je uvedeno, že u aktivit, které nenaplní kapacitou záměru zákon o EIA, se musí zohlednit složkové zákony pracovního práva, životního prostředí a správního práva. Ve výčtu těchto předpisů je mj. uveden zák. č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, a k němu uvedeno „vhodné umístění nových komunikací s respektováním schválených PZKO“. K takovému doporučení orgán ochrany ovzduší uvádí, že je touto cestou zcela nevyhmatelné, pokud nebude uvedeno přímo v koncepci jako požadavek, který bude uplatněn v rámci přípravy konkrétních investičních akcí.

Závěr:

Vzhledem ke značnému podcenění správné identifikace a vyhodnocení vlivů předkládané koncepce na kvalitu ovzduší požaduje Krajský úřad Libereckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, jako orgán ochrany ovzduší, posouzení koncepce v celém rozsahu podle zákona č. 100/2001 Sb., v rámci kterého budou odstraněny výše uvedené závady a bude proveden odpovídající rozbor opatření, které koncepce navrhuje, a jejich potenciálního vlivu na kvalitu ovzduší v dotčeném území (součástí bude vyhodnocení plnění Programu zlepšování kvality ovzduší zóna Severovýchod CZ05 Aktualizace 2020+).

Z hlediska odpadového hospodářství:

- část „x. Staré ekologické zátěže“

K 1. odstavci - Na stránkách SEKM není uveden úplný výčet všech existujících zátěží, jedná se o výčet evidovaný MŽP na území ČR, seznam je průběžně aktualizován a doplňován o případné další SEZ – formulaci upravit, tvrzení je zavádějící.

K 2. odstavci – doplnit proč bylo 91 kontaminovaných míst vyloučeno.

Ke 3. odstavci – v textu je uvedeno, že nejméně SEZ lokalit je ve vyjmenovaných katastrálních územích (uvedeno 27 kú.), kde není uvedena žádná SEZ. Dále je uvedeno, že ve zbývajících katastrálních územích je evidovaná minimálně 1 SEZ. Podle SEKM je např. v k.ú. Liberec evidováno 10 kontaminovaných míst (SEZ), podle textu oznámení, zde není žádná SEZ. Nutno upřesnit.

K 9. odstavci – ve větě je uvedeno, že přetrvává riziko vzniku nových SEZ z důvodu havárie atd. – nově vznikat mohou pouze ekologické zátěže nikoliv „staré“ (viz definice v úvodu kapitoly). Text opravit.

V oznámení není uvedeno, zda při realizaci jednotlivých navržených opatření a aktivit koncepce bude přímo dotčena některá stará ekologická zátěž. Požadujeme doplnit.

- část „xi. Odpady“

K odstavci „Z hlediska produkce komunálních odpadů...“ na str. 53 – v závorce uvedené „sběrné dvory“ nejsou mimo systém obce, naopak jsou zapojeny do obecního systému, mimo systém obce bývají zařízení ke sběru a výkupu odpadů. Z téže věty, tj. „Kovy a i papír i další...“, vyplývá, že jsou tříděné složky v Liberci odkládány občany pouze mimo systém nastavený obcí, což není pravdivé tvrzení. Formulaci věty opravit.

Věta „Podobně jako v Liberci...“ – sběrné dvory jsou součástí systému obce, součástí nejsou výkupy/sběrny. Opravit.

K textu na str. 54 – uváděné hodnoty jsou za rok 2015, přitom oznámení koncepce bylo zpracováno v roce 2021. Obě města jistě mají aktuálnější data a informace o systému nakládání s komunálními odpady na základě každoročních vyhodnocování svých POH. Text aktualizovat (např. na území města Jablonec nad Nisou je v provozu kompostárna na BRO, minimální v době zpracování oznámení probíhala její kolaudace na základě vyhodnocení zkušebního provozu).

Věta „Z hlediska nakládání s odpady v zájmovém území...“ – vzhledem k tomu, že oznámení bylo zpracováno v květnu 2021, je třeba aktualizovat text věty tak, aby bylo zřejmé, že od 1. 1. 2021 je účinný zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, nikoliv zákon č. 185/2001 Sb.; formulace věty je nepřesná – shromažďování odpadů nepodléhá žádnému povolení, ani přeprava a doprava. Analogicky k ustanovení § 12 odst. 3 zákona č. 185/2001 Sb. je v zákoně č. 541/2020 Sb. ustanovení § 13 odst. 2 nikoliv § 153, který je součástí přechodných ustanovení, a ani § 11, který stanovuje pojmy. Větu vhodně přeformulovat.

Tabulka 6 na str. 55 – doplnit zařízení Slavomír Mohár IČZ 00162 (IČO 64056708) a Marius Pedersen a.s. IČZ CZL00371 (IČO 42194920) – ke zpracování nebezpečných odpadů (fyzikálně-chemické metody), více v Registru zařízení (<https://isoh.mzp.cz>); vypustit zařízení společnosti Severočeské vodovody a kanalizace, a.s. (Londýnská, Liberec) – nejedná se o spalovnu, ale o čistírnu odpadních vod s využitím vznikajícího plynu, která může přijímat také některé druhy odpadů, v tomto zařízení není dekontaminační plocha (Severočeské vodovody a kanalizace a.s., Londýnská, Liberec) – vypustit. V Rychnově není žádná recyklační plocha; co je myšleno recyklační plochou – vysvětlit. Text pod tabulkou opravit – v zájmovém území se nachází zařízení k odstraňování NO.

Z hlediska ochrany přírody

Jako orgán ochrany přírody a krajiny OŽPZ požaduje posouzení koncepce v celém rozsahu dle zákona a má následující připomínky k dokumentu oznámení a požadavky na zpracování vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí:

V příloze č.6 je velmi podrobný popis cílů a jednotlivých úkolů na změny, byť někdy formou studie. Pokud jsou tedy známy záměry a jejich umístění, tak není jediný důvod, aby nemohlo být u jednotlivých např. specifických cílů, podrobnější zhodnocení dopadů na chráněné zájmy (dotčení ZPF, dotčení zájmů ochrany přírody např. kácením apod.). Lze předpokládat, že např. stavby cyklostezek podél Nisy budou z pohledu ochrany přírody problematické. Přímo u nich by tedy mělo být uvedeno, že bude minimalizován zásah do nivy, cyklotrasy budou přírodního charakteru respektující stávající přírodní ráz určitých úseků, nebude zpevňováno koryto řeky atd.

Předpokládané dotčení zájmů ochrany přírody je uvedeno pouhým výčtem a to ještě velmi obecným (str. 63-64) a především bez návaznosti na předpokládané záměry. Na uvedené negativní dopady pak nejsou navázána žádná doporučení k eliminaci, resp. jsou jen velmi vágní níže v textu na str. 65 a nezohledňují všechna vyjmenovaná negativa. Hodnocení je i rozporuplné, např. na str. 64 je uvedeno, že nedochází k zásahu zvláště chráněných zemí, přesto se níže uvádí doporučení omezení výstavby v chráněných územích. Zcela pak chybí vliv na druhovou ochranu, kdy lze negativní zásahy do biotopů zvláště chráněných druhů předpokládat (předpokládá se kácení zeleně, zábory lesa i zem. půdy atd.).

Uvedené hodnocení dopadů záměrů je tak chaotické, neúplné a především chybí jejich provázanost na konkrétní záměry či specifické cíle. Konečně, na základě něčeho k uvedeným závěrům zpracovatelé došli a neměl by být tedy problém vše více specifikovat v návaznosti na záměry koncepce.

Požadujeme tedy posuzování koncepce v celém rozsahu dle zák. č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na ŽP, se zaměřením na konkrétní vyhodnocení dopadů záměrů na zájmy ochrany přírody, především vliv na nivy, druhovou ochranu, zvláště chráněná území, dále dopady na migrační propustnost a šíření invazních druhů rostlin.

Krajský úřad, odbor územního plánování a stavebního řádu (dále jen OÚPSŘ), jako pořizovatel „Zásad územního rozvoje Libereckého kraje“ (dále jen ZÚR LK) a „Územně analytických podkladů Libereckého kraje“ (dále jen ÚAP LK) podle § 7 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, v platném znění, **má k oznámení koncepce „Plán udržitelné městské mobility Liberec – Jablonec nad Nisou“ následující připomínky.**

- **OÚPSŘ zásadně nesouhlasí s opatřeními navrženými v Plánu mobility ve specifickém cíli 4.2 *Funkční komunikační síť*, bodu 4.2.2 *Nové trasy silnic I. třídy, doplnění uliční sítě a odstranění kapacitních omezení v Jablonci nad Nisou, které jsou v rozporu se závaznou krajskou územně plánovací dokumentací ZÚR LK, ve znění Aktualizace č. 1.***

Plán mobility byl v rámci oznámení koncepce k dispozici pouze v příloze č. 6, kde byla uveden návrh opatření a aktivit Plánu mobility. Konkrétně zde byly uvedeny následující 3 aktivity, které nejsou ve shodě se ZÚR LK.

- *Vybudování západní tangenty – obchvat I/65 Srnčí Důl s prověřením možnosti napojení na dnešní I/65 již v odbočce na Rádlo.*
- *Převedení silnice I/14 pod přehradu: tunel pod Vrchlického sady a Palackého ulici*
- *Spolupráce s ŘSD ČR, Rychnovem u Jablonce nad Nisou, Novou Vsí nad Nisou, Lučany nad Nisou a Smržovkou na hledání financovatelného a udržitelného řešení trasy nového silničního spojení Rychnov u Jablonce nad Nisou – Tanvald jako přeložky silnice I/10 pro odvedení tranzitu od Tanvaldu a Bratříkova mimo Jablonec nad Nisou.*

Pro tzv. západní tangentu na silnici I/65 uvedenou v Plánu mobility je v ZÚR LK vymezena část koridoru D11C pro záměr silnice I/14, úsek Liberec – Jablonec nad Nisou. Tento koridor byl v oblasti západního obchvatu Jablonce nad Nisou závazně vymezen na základě územní rezervy vymezené ve vydaném Územním plánu Jablonce nad Nisou, souhlasného stanoviska EIA vydaného KÚ LK OŽPZ pod č.j. 9673/2018 ze dne 20. června 2018 a aktuálních podkladů Ředitelství silnic a dálnic ČR (dále jen ŘSD ČR). Koridor D11C pro silnici I/14 nepočítá s napojením na dnešní silnici I/65 již v odbočce Rádlo.

Zároveň je takovéto napojení i v rozporu s širší dopravní koncepcí, která počítá s napojením silnice I/14 ze západního obchvatu Jablonce nad Nisou do stávající silnice I/65 v prostoru u archivu nad bývalou porodnicí, kde se bude zároveň napojovat na nové, nadregionálně významné dopravní spojení Tanvaldska silnicí I. třídy, o jehož části se v Plánu mobility se z lokálního pohledu mluví jako o jižním obchvatu Jablonce nad Nisou. Podle dokumentu *Kategorizace dálnic a silnic I. třídy do roku 2040* schváleného Ministerstvem dopravy je toto nové silniční spojení plánováno jako peáž silnice I/14 a silnice I/10 převedené z nevyhovující trasy Turnov – Železný Brod – Tanvald.

V ZÚR LK je toto nové silniční napojení Tanvaldska vymezeno jako veřejně prospěšná stavba v závazném koridoru D07. Platnost a aktuálnost tohoto záměru byla potvrzena ŘSD ČR při předávání tzv. údajů o území pro úplnou aktualizaci ÚAP LK dopisem č.j. RSD-274525/2021-2 ze dne 14. 4. 2021. Z regionálního pohledu neslouží tato stavba primárně jako obchvat Jablonce nad Nisou, ale zejména jako konkurenceschopné dopravní napojení hospodářsky a sociálně problematické oblasti Tanvaldska.

Plánované silniční spojení Tanvaldska vedené v koridoru D07 nejen odvádí dopravu ze souvislé obytné zástavby v těsné blízkosti stávající silnice I/14 v Jablonci nad Nisou, v Lučanech nad Nisou a Smržovce, ale zároveň zásadním způsobem zrychluje dopravní napojení Tanvaldska na páteřní silniční síť ČR. Navržené vedení silnice I/14 v Plánu mobility pod přehradou pouze převádí dopravu ze zastavěného území centra Jablonce nad Nisou do jiného zastavěného území Jablonce nad Nisou, kde bude mít stejné dopravní závady a vůbec neřeší stávající nevyhovující úsek z Jabloneckých Pasek do Tanvaldu, který tvoří většinu z plánovaného spojení koridorem D07. Navržené vedení silnice I/14

rovněž nemá na rozdíl od řešení v koridoru D07 potenciál k zásadnímu zrychlení napojení Tanvaldska.

Stávající dopravní koncepce v ZÚR LK byla souhlasně vyhodnocena v rámci komplexního vyhodnocení vlivů ZÚR LK na udržitelný rozvoj území. Byla tedy vyhodnocena nejen z hlediska vlivů na životní prostředí (tzv. SEA), ale i z hlediska vlivů na pilíř hospodářského rozvoje území a pilíř sociální soudržnosti.

Z pohledu výše uvedeného rozporu Plánu mobility se ZÚR LK zpracoval OÚPSŘ následující připomínky k Plánu mobility i vlastního oznámení koncepce Plán mobility

- **OÚPSŘ upozorňuje na vnitřní rozpor Plánu mobility v aktivitách specifického cíle 1.1 a specifického cíle 4.2.**

Aktivita *Převedení silnice I/14 pod přehradu: tunel pod Vrchlického sady a Palackého ulicí* v opatření 4.2.2 je v rozporu s aktivitou *úprava významných městských prostorů Svatopluka Čecha – u Přehrady – Pod Skalkou zklidnění prostoru mezi městskou halou a městským bazénem s vyřešením parkování a s bezpečným přístupem pěších a cyklistů k přehradě* v opatření 1.1.1.

Je zřejmé, že pokud má být tento prostor transformován do významného městského prostoru s bezpečným přístupem pěších a cyklistů k přehradě, tak by zde neměl být plánován nejvýznamnější silniční průtah městem s velmi vysokou intenzitou dopravy, zejména pokud existuje a dlouhodobě je schváleno jiné dopravní řešení.

- **Nelze souhlasit s tvrzením v odst. 1 na str. 12 oznámení koncepce „Umístění těchto záměrů vychází ze ZÚR Libereckého kraje a územně plánovacích dokumentací měst a obcí ve vymezeném území“.**

OÚPSŘ není znám žádný záměr z Plánu mobility, jehož umístění by vycházelo ze ZÚR LK. Plán mobility naopak v rozporu se ZÚR LK navrhuje zcela jinou dopravní koncepci silnici I. třídy v Jablonci nad Nisou a tím zásadně mění koncepci dopravního napojení Tanvaldska.

- **Dále je k textu odst. 1 na str. 12 oznámení koncepce „Žádné z opatření není zpracováno do konkrétní podoby realizace“, kterým zpracovatel koncepce zdůvodňuje obecnost posouzení Plánu mobility.**

Např. opatření převedení silnice I/14 ze západního obchvatu Jablonce nad Nisou a navazujícího nového silničního napojení Tanvaldska (jehož část je v Plánu mobility lokálně označována jako jižní obchvat Jablonce nad Nisou) lze hodnotit jako převedení silnice I. třídy z obchvatu nezastavěným územím do zastavěného obytného a rekreačního území širšího centra Jablonce nad Nisou, které je již dnes velmi zatíženo hlukem a emisemi ze stávající dopravy, a s tím spojené zachování průjezdu zastavěným obytným územím i centrem Lučan nad Nisou a Smržovky. Standardním cílem dopravní koncepce větších měst je odvedení tranzitní dopravy ze zastavěného a obytného území mimo zastavěné území pomocí obchvatů a nikoliv rušení obchvatu a koncentrace dopravy do průtahu vedeného zastavěným obytným a rekreačním územím, jak navrhuje Plán mobility.

- **V posledním odstavci na str. 12 oznámení koncepce je uvedeno, že strategickými cíli Plánu mobility je dosažení vysoké kvality veřejného prostoru, vyšších podílů nemotorové a veřejné dopravy a dosažení plynulosti dopravy ve městech. Na začátku str. 13 je uveden strategický cíl minimalizovat působení hluku a emisí.**

K navrženému řešení převedení silnice I/14 pod přehradu (i jiným opatřením Plánu mobility – např. cyklopruhy na hlavních ulicích měst v aktivitách 2.2.1, jednosměrky) je třeba konstatovat, že více než k plynulosti dopravy mají potenciál k zácpám, zpomalení dopravy a prodloužení tras pro většinou silniční dopravu.

Převedení silnice I/14 pod přehradu rovněž zcela jistě nepovede ke zvýšení kvality veřejného prostoru u přehrady. Ve specifickém cíli 1.1 Plánu mobility je prostor Svatopluka Čecha – U Přehrady – Pod Skalkou uveden jako významný městský prostor, kde je třeba řešit bezpečný přístup pěších a cyklistů k přehradě (viz výše)

Převedení silnice I/14 pod přehradu do dotčených zastavěných obytných území (např. ulice Na Čihadle) a rekreačních území (okolí přehrady, městského bazénu a městské sportovní haly) není v souladu se strategickým cílem Plánu mobility *minimalizovat působení hluku a emise*, uvedeným na začátku str. 13. Respektive jde pouze o převedení stávající dopravní zátěže z centra do prostoru průtahu I/14. Platné ZÚR LK tuto dopravní zátěž však navrhuje převést na obchvaty v rámci koridorů D11C a D07.

- **Ke str. 14 oznámení koncepce a vztahu koncepce ke strategickým dokumentům na krajské úrovni OÚPSŘ upozorňuje, že ZÚR LK z roku 2011 byly aktualizovány. Aktuálně je závazné úplné znění ZÚR LK, ve znění Aktualizace č. 1, které nabylo účinnosti 27. dubna 2021.**
- **Ke str. 16 a 17 oznámení koncepce upozorňujeme na skutečnost, že druhý výčet územních jednotek s odrážkami obsahuje katastrální území a nikoliv města a obce. Ve větě „*Jedná se o katastrální území následujících měst a obcí:*“ by měla být vypuštěna slova „*následujících měst a obcí*“.**
- **K tvrzení „*Cíle koncepce jsou navrženy v souladu s doporučenými opatřeními ke snížení emisí a ke zlepšení kvality ovzduší z dopravy navržené v Programu zlepšování kvality ovzduší, zóna Severovýchod – CZ05 (akt. 2020)*“ na str. 63 oznámení koncepce v části „*ii. Vliv na ovzduší a klimatickou situaci*“.**

OÚPSŘ upozorňuje, že převedení silnice I/14 z plánovaných obchvatů Jablonce nad Nisou do průtahu zastavěným obytným a rekreačním územím Jablonce nad Nisou je v rozporu s opatřením PZKO_202_9_9 *Odklon tranzitní a části vnitroměstské dopravy mimo obydlené části obcí*, které je uvedeno v základních obecných podpůrných opatřeních k aktualizovaným programům zlepšování kvality ovzduší pro období 2020+.

Závěr:

Na základě výše uvedeného, kdy Plán mobility navrhuje opatření v rozporu se ZÚR LK a v nich stabilizovanou dlouhodobou a odsouhlasenou dopravní koncepcí nadregionálního významu, pokládá OÚPSŘ za vhodné, aby byl Plán mobility posouzen z hlediska jeho vlivů na životní prostředí v celém rozsahu zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, nebo aby byla opatření v rozporu s platnou ZÚR LK z Plánu mobility vypuštěna.

OÚPSŘ doporučuje, aby se posouzení Plánu mobility na základě výše uvedeného zaměřilo zejména na vyhodnocení navržených opatření na hluk a emise ze silniční dopravy. Přičemž v odůvodněných případech by mělo být vyhodnocen vliv na celé území dotčené opatřením nejen na řešené území Plánu mobility. Např. v případě přesunutí silnice I/14 pod přehradu je třeba vyhodnotit vliv nejen na celý úsek přeložené trasy, ale i na území stávající trasy od Jabloneckých Pasek přes Lučany nad Nisou a Smržovku, které by bylo negativně dotčeno nerealizací nového dopravního napojení Tanvaldska.

OÚPSŘ upozorňuje, že z přílohy č. 5 oznámení koncepce, ze Strategického hlukového mapování 2017 i z oficiálních celostátních sčítání dopravy (2010, 2016) vyplývá, že zastavěné území, do kterého Plán mobility navrhuje přeložit silnici I/14 je již dnes zásadně negativně ovlivněno dopravou a intenzity dopravy se zde dle sčítání dopravy zvyšují. Další zhoršení dopravní zátěže v tomto území lze reálně očekávat po vybudování západního obchvatu Jablonce nad Nisou, který do tohoto území přivede další dopravu. Se západním obchvatem počítá Plán mobility i ZÚR LK. Předpokládá se, že

západní obchvat Jablonce nad Nisou bude vybudován před realizací nového napojení Tanvaldska v koridoru D07 dle ZÚR LK zahrnující i jižní obchvat Jablonce nad Nisou. Západní obchvat Jablonce nad Nisou by tak fungoval po určitou dobu bez jižního obchvatu Jablonce nad Nisou. ZÚR LK však na rozdíl od Plánu mobility počítá s tím, že západní obchvat bude doplněn novým napojením Tanvaldska včetně jižního obchvatu Jablonce nad Nisou.

Z pohledu územního plánování je třeba před případným zvážením zahájení změny konečné dopravní koncepce podle Plánu mobility v územně plánovacích dokumentacích prověřit, zda dotčené území kolem průtahu Jabloncem nad Nisou od okružní křižovatky Harrachovská – Tovární – Ladova do okružní křižovatky Chelčického – Podhorská v Jabloneckých Pasekách může vůbec dlouhodobě unést takové zásadní navýšení dopravní zátěže, jakým je konečné převedení silnice I/14 do průtahu Jabloncem nad Nisou pod přehradu a nerealizace jižního obchvatu Jablonce nad Nisou v rámci nového silničního napojení Tanvaldska. Je třeba např. zdokumentovat, že takováto nestandardní změna má potenciál splnit hlukové limity. Bez tohoto prověření není možné dostatečně zdůvodnit řešení z Plánu mobility v odůvodnění změn územně plánovacích dokumentací a ve vyhodnocení vlivů těchto změn na udržitelný rozvoj území. OÚPSŘ upozorňuje, že v Plánu mobility uváděné tunelové řešení pod Vrchlického sady a Palackého ulicí se netýká celé trasy průtahu a velmi negativní vlivy lze očekávat např. v čistě obytné ulici na Čihadle nebo v Plánu mobility identifikovaném významném městském prostoru u městské haly, bazénu a přehradu.

OÚPSŘ je přesvědčen, že cíle koncepce Plánu mobility lze dosáhnout i variantou stávajícího dopravního řešení v koridorech silnic I. třídy D11C a D07 stabilizovaného v platných ZÚR LK (i územních plánech všech dotčených obcí), které se zásadně liší svými vlivy na životní prostředí, a mělo by být předmětem vyhodnocení a posouzení Plánu mobility. OÚPSŘ upozorňuje, že jím navržené oficiální a dlouhodobě stabilizované řešení, které je alternativou k řešení z Plánu mobility, bylo v řadě případů souhlasně posouzeno a komplexně vyhodnoceno v rámci vyhodnocení vlivů územně plánovací dokumentace na udržitelný rozvoj území.

Krajský úřad, odbor silničního hospodářství (dále jen KÚLK OSH) nemá k oznámení koncepce z hlediska dopravy závažné připomínky, pouze upozorňuje na tuto skutečnost:

TEXTOVÁ ČÁST OZNÁMENÍ

Str. 61, kap. D, podkap. ÚAP SO OPR Jablonec n. N., odrážka 3:

KÚLK OSH upozorňuje na chybu v textu:

„Některé krajské silnice v Lučanech n. N. ve špatném stavu. Zatížení hlukem a výfukovými plyny podél komunikace I/4.“

Zde se jedná asi o silnici I/14, která prochází centrem obce Lučany nad Nisou.

Krajský úřad, odbor zdravotnictví, odbor dopravní obslužnosti a odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu neměly k předloženému oznámení koncepce připomínky.

Stanoviska obdržená v řádném termínu byla zohledněna v závěru zjišťovacího řízení a budou vypořádána v rámci návrhu koncepce a vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí.

Při svém rozhodování se krajský úřad v rámci zjišťovacího řízení dle zákona řídil zejména následujícími kritérii uvedenými v příloze č. 8 zákona:

1) míra, v jaké koncepcie stanoví rámec pro záměry a jiné činnosti

Koncepcie bude schvalována zastupitelstvy statutárních měst Liberec a Jablonec nad Nisou. Oznámení koncepcie v příloze č. 6 (Návrh opatření a aktivit) obsahuje aktivity a opatření, která mohou stanovit rámec pro budoucí povolení záměrů dle přílohy č. 1 zákona (např. nová propojení ulic, parkovací objekty, nové kapacitní komunikace).

Dle dokumentu oznámení bude koncepcie jedním z podkladů pro činnost statutárních měst Liberec a Jablonec nad Nisou v oblasti udržitelné mobility, zpracování jednotlivých projektů rozvoje obou statutárních měst, čerpání dotací z dotačních programů EU, ČR, Libereckého kraje a dalších donorů a pro zpracování územně plánovací dokumentace Libereckého kraje a statutárních měst Liberec a Jablonec nad Nisou. Na základě koncepcie budou realizovány konkrétní projekty naplňující stanovenou vizi, pilíře vize a specifické cíle.

Z uvedených skutečností je zřejmé, že koncepcie stanovuje hmatatelný rámec pro následnou realizaci záměrů a činností zařaditelných dle přílohy č. 1 zákona, a to v míře významné, např. vzhledem k nezbytné změně územně plánovací dokumentace na místní i krajské úrovni.

2) míra, v jaké ovlivňuje jiné koncepcie

Dle dokumentu oznámení má posuzovaná koncepcie vztah k řadě strategických dokumentů na národní, regionální i místní úrovni. Jedná se o strategické dokumenty v oblasti dopravy, udržitelného rozvoje, ochrany životního prostředí a dalších.

Dokument oznámení při tom v příslušné kapitole neuvádí další koncepční materiály, které z podstaty svého zaměření interagují s předmětnou koncepcí, jako je např. Akční plán adaptace na změnu klimatu v podmínkách Libereckého kraje, vycházející ze Strategie rozvoje Libereckého kraje 2021+, či Program zlepšování kvality ovzduší zóna Severovýchod CZ05 Aktualizace 2020+ (viz vyjádření OŽPZ výše; krátce zmíněn v jiné části dokumentu oznámení).

Z vyjádření OÚPSŘ vyplývá významný střet posuzované koncepcie se Zásadami územního rozvoje Libereckého kraje.

3) pravděpodobnost, dobu trvání, četnost a vratnost vlivu

V případě opatření stavební charakteru, při jejichž realizaci bude docházet k záboru nezastavěných ploch, včetně přírodních biotopů, lze očekávat negativní vlivy s vysokou pravděpodobností vzniku, a to vlivy v podstatě trvalé a nevratné.

Převedení dopravy v rámci existující sítě komunikací a vytvoření dosud neexistujících propojení stávajících komunikací může generovat vlivy trvalé s možným periodickým průběhem, potenciálně částečně vratné (vlivy spojené s výstavbou nových propojovacích komunikací jsou zohledněny výše).

Koncentrace parkovacích kapacit pak může v závislosti na umístění a potenciálních příjemcích dopadů vyvolat místní trvalé negativní vlivy zejména v oblasti hluku a kvality ovzduší a záboru nezastavěné půdy.

4) kumulativní a synergická povaha vlivu

Kumulativně mohou působit např. vlivy navrhovaných úseků nových cyklostezek podél vodních toků, a to jednak ve vzájemné kumulaci dopadů výstavby jednotlivých úseků, které však budou v praxi povolovány spíše nezávisle na sobě, jednak v kombinaci s ostatními negativními vlivy již na vodní toky působícími, případně s vlivy jiných plánovaných záměrů.

Obdobně může docházet ke kumulaci vlivů v případě přesunů dopravy v zastavěném území, výstavby nových komunikací a soustředění parkovacích kapacit.

Kumulace vlivů plynoucích z realizace koncepce může vznikat i v interakci s vlivy generovanými změnou klimatu (např. vlivy ze zástavby zelených ploch v městském prostředí v kumulaci s rostoucími teplotami vzduchu a efekty městského klimatického ostrova).

5) rizika pro životní prostředí a veřejné zdraví vyplývající z provedení koncepce

Příslušné orgány ochrany přírody svými stanovisky dle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“) vyloučily významný vliv koncepce na příznivý stav předmětu ochrany a celistvost evropsky významných lokalit a ptačích oblastí (dále jen „EVL“ a „PO“).

Z návrhu opatření a aktivit, i z kapitoly D dokumentu oznámení, vyplývá předpoklad dotčení a záboru, zemědělských a lesních pozemků, včetně přírodních biotopů chráněných jako významné krajinné prvky a skladebné prvky ÚSES. Z uvedených informací nelze blíže určit povahu a významnost potenciálních negativních vlivů na uvedené složky životního prostředí. Na základě zkušeností s realizacemi navrhovaných typů opatření, jako jsou stavby komunikací, včetně komunikací pro nemotorová vozidla, však je nezbytné počítat s možným významným dotčením zájmů chráněných zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (jak vyplývá např. z vyjádření OŽPZ z hlediska ochrany přírody). Jedná se zejména o dopady v oblasti snižování rozlohy a reprezentativnosti, až zániku přírodních biotopů, degradace ekologických funkcí významných krajinných prvků jako jsou vodní toky, údolní nivy či lesy, ztráta stanovišť zvláště chráněných druhů, fragmentace krajiny, rozšiřování nepůvodních druhů, atp.

Z hlediska vlivů na veřejné zdraví lze v důsledku přesouvání dopravních intenzit a soustředění parkovacích kapacit uvnitř obydleného území očekávat lokální zhoršení podmínek v oblasti hlukové a imisní zátěže. Tuto skutečnost nelze přehlížet ani v souvislosti s pravděpodobně oprávněným předpokladem celkového zlepšení situace v oblasti hluku a imisí, jak činí dokument oznámení s odvoláním na cíle koncepce.

Negativní dopady na lidské zdraví může lokálně vyvolat i zábor zelených ploch v obydleném území, a to jak v rovině fyziologicky přímo působících vlivů (zvýšení teplotních extrémů a rozkolísanosti vzdušné vlhkosti, zvýšení prašnosti), tak v oblasti psychického zdraví.

Rozbor a vyhodnocení dopadů na kvalitu ovzduší požaduje OŽPZ ve vyjádření z hlediska ochrany ovzduší, vyjádření krajské hygienické stanice pak požaduje kompletní vyhodnocení vlivů koncepce na veřejné zdraví.

6) závažnost a rozsah vlivu

Dotčené území zabírá správní obvod 34 obcí, včetně jednoho městyse a 9 měst. Primárně cílová města Liberec (104 261 obyvatel v roce 2021) a Jablonec nad Nisou (45 317 obyvatel v roce 2021) jsou zároveň statutárními městy a centry největší sídelní aglomerace Libereckého kraje. Dle Integrovaného plánu rozvoje území Liberec – Jablonec nad Nisou (září 2016) žilo v roce 2014 v užší sídelní aglomeraci obou jmenovaných měst (rozloha 254 km², zahrnuje 13 obcí), kterou lze považovat za koncepci nejvíce dotčené území, cca 161 000 obyvatel, což představovalo 36,7 % obyvatel Libereckého kraje. S uvážením pouze obyvatel z dalších dotčených měst (tedy bez menších obcí), jejichž souhrnný počet obyvatel činí cca 22 400, dosahuje velikost koncepcí dotčené populace nejméně 42 % populace Libereckého kraje.

Na základě uvedených skutečností je příslušný orgán toho názoru, že rozsahem dotčeného území se koncepce pohybuje na pomyslné horní hranici intervalu vyplývajícího z ustanovení § 10a odst. 1 písm. b) zákona. Ten vymezuje neurčitou kategorii koncepcí s dotčeným územím tvořeným územním obvodem jedné nebo několika obcí, které stanoví využití území místního významu, u nichž posuzování není povinné ze zákona a příslušný úřad rozhodne na základě zjišťovacího řízení, zda podléhají posuzování vlivů v celém rozsahu dle zákona. Vzhledem ke

značnému významu dopravních charakteristik Liberce a Jablonce nad Nisou pro jejich širší okolí, včetně dálkové tranzitní dopravy, koncepce svým významem spíše překračuje hranice místního významu a lze ji hodnotit jako koncepci významu regionálního.

Z hlediska závažnosti vlivů se jedná o koncepci, jejíž realizace může mít trvalé a nevratné vlivy na životní prostředí, zejména z důvodu záborů zemědělské půdy a lesních pozemků, záborů a zásahů do přírodních biotopů, zvyšování fragmentace krajiny a šíření nepůvodních druhů. Zároveň může docházet k lokálně významným negativním vlivům na zdraví veřejnosti.

Tyto identifikované, potenciálně významně negativní vlivy uvádí dokument oznámení zkratkovitě v kapitole D. Přes jejich potenciální závažnost, je však žádným způsobem blíže nespecifikuje. Oznámení neuvádí ani rámcové podmínky realizace navrhovaných aktivit a opatření, které by limitovaly rozsah případných dopadů, a tím umožnily spolehlivěji posoudit potenciální závažnost příslušných vlivů.

S přihlédnutím k principu předběžné opatrnosti, zakotveným v právním prostředí ČR ustanovením § 13 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s metodickým doporučením Ministerstva životního prostředí ČR pro příslušné úřady v procesu SEA, datovaným k 5. říjnu 2016, je nezbytné činnosti, u kterých může vzniknout významný negativní vliv na životní prostředí, který nelze s jistotou vyloučit, považovat za činnosti s potenciálně významným negativním vlivem. Koncepci, která takové činnosti navrhuje, je pak nutné posoudit v celém rozsahu dle zákona.

7) důležitost a zranitelnost oblasti

Z hlediska potenciálních vlivů na veřejné zdraví je důležitost oblasti dána velikostí dotčené populace, která v cílových městech představuje cca 34 % obyvatel Libereckého kraje, v celém dotčeném území však nejméně 42 % populace Liberecké kraje (viz výše). Oba údaje poukazují na značný význam koncepce z hlediska velikosti dotčené populace.

Zranitelnost oblasti z hlediska veřejného zdraví pak vyplývá především ze stávajícího zatížení obou cílových měst a jejich aglomerace dopravou, která zde představuje jeden z hlavních domácích zdrojů negativních vlivů na lidské zdraví, a dále ze složité urbanistické situace v území. Ta značně komplikuje, až znemožňuje volbu všestranně vhodného řešení, a zákonitě vede k negativnímu dotčení některé ze složek životního prostředí s možnými dopady na lidské zdraví.

Z hlediska potenciálních vlivů na přírodní složky životního prostředí, chráněné podle zákona o ochraně přírody a krajiny, lze předpokládat zejména střety s významnými krajinnými prvky a prvky ÚSES. Zvláště chráněná území podle zákona o ochraně přírody a krajiny nebudou pravděpodobně realizací koncepce přímo dotčena. Předpokládat lze spíše nepřímé dotčení, jako např. změnou charakteristik dopravní zátěže (zejména obcí ležících v CHKO Jizerské hory) vyvolanou realizací některých opatření mimo hranice vlastního zvláště chráněného území.

Tato skutečnost však neznamená, že dotčené území není z hlediska potenciálních vlivů na přírodní složky životního prostředí důležité. Koncepce navrhuje např. cyklostezky vedené podél vodních toků, které tvoří páteřní prvky ekologické stability krajiny. Lužická Nisa, podél které je navrhovaná cyklostezka Odra-Nisa, je zároveň klasifikována jako vodní tok vhodný pro život a reprodukci původních druhů ryb a dalších vodních živočichů v kategorii „lososová voda“.

Zranitelnost přírodních složek životního prostředí je dána stávající vysokou, až extrémní mírou odpřírodnění dotčených VKP a prvků ÚSES, kdy jejich ekologické funkce jsou v mnoha případech redukovány na absolutní minimum, např. kompletně opevněné koryto Lužické Nisy a jiných vodních toků v intravilánech obcí. Plnění ekologických funkcí v těchto tocích pak probíhá převážně v omezených úsecích s dosud neopevněným korytem a se zbytky břehových porostů. Další negativní dotčení zbývajících funkčních částí dotčených prvků ekologické stability krajiny (např. dosud

neopevněných úseků vodních toků, funkčních biokoridorů atp.) může vést k rozpadu dosud fungujících společenstev a úplné ekologické degradaci dotčeného VKP nebo prvku ÚSES.

V důsledku dopadů změny klimatu pak lze očekávat narůstající choulostivost biotopů, zvláště pak biotopů vodních a na vodu vázaných, na další negativní vlivy, jejichž účinky se mohou s vlivy změny klimatu kumulovat.

8) předpokládaný přínos posouzení koncepce

Dokument oznámení opírá absencí bližší specifikace vlivů navrhovaných aktivit a opatření mimo jiné o skutečnost, že opatření, která nejsou v souladu s územně plánovací dokumentací (dále také jen ÚPD), budou podmíněna její změnou, a tedy bude zvažováno, zda podléhají strategickému posouzení podle zákona, dále pak o předpoklad hodnocení na úrovni projektových záměrů, ať již podle zákona, či podle jiných zákonů v oblasti životního prostředí.

Příslušný úřad však v této souvislosti upozorňuje, že řada opatření, která mohou mít významný negativní vliv na životní prostředí a veřejné zdraví, avšak jsou spíše organizačního charakteru, jako je např. změna rozložení intenzit dopravy na stávajících komunikacích, pravděpodobně nebude vůbec podmíněna změnou ÚPD. Další opatření nemusí být samostatně vyhodnocena jako podléhající posuzování podle zákona. Záměry na projektové úrovni pak budou zcela mimo působnost zákona, pokud nebudou naplňovat některý z bodů přílohy č. 1 zákona, včetně příslušné limitní hodnoty. Při tom řízení podle zvláštních zákonů se liší od posuzování podle zákona zejména absencí možnosti zohlednit stanoviska laické veřejnosti a absencí možnosti požadovat a hodnotit variantní řešení. Návrhy změny ÚPD, stejně jako záměry vstupující do řízení podle stavebního zákona a zvláštních zákonů v oblasti životního prostředí, se předkládají v jedné variantě (s určitou výjimkou dotčení soustavy Natura 2000) a příslušné orgány nemohou navrhopvat předložení alternativních variant záměru ani v případech, kdy alternativní řešení s menšími dopady na životní prostředí je možné.

V souvislosti s oznámením akcentovaným předpokladem ošetření potenciálních rizik v dalších stupních projektové přípravy, např. v řízení podle zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší (s odkazem na Program zlepšování kvality ovzduší) orgán ochrany ovzduší výše upozorňuje, „že je (myšleno respektování opatření vyplývajících z Programu zlepšování kvality ovzduší zóna Severovýchod CZ05 Aktualizace 2020+) *touto cestou zcela nevymahatelné, pokud nebude uvedeno přímo v koncepci jako požadavek, který bude uplatněn v rámci přípravy konkrétních investičních akcí*“.

V tomto smyslu má posuzování podle zákona poměrně výjimečné postavení, kdy lze jednak navrhopvat variantní řešení a v konečném stanovisku pak upřednostnit varianty s nižšími dopady na životní prostředí, jednak lze souhlasné stanovisko podmínit dodržením určitých limitů, podmínek či opatření, které v ještě poměrně plastické fázi projekční přípravy zajistí eliminaci negativních vlivů, případně jejich snížení na přijatelné minimum. Ty je pak nutné ve schválené koncepci zohlednit, případně odůvodnit jejich nezahrnutí do konečného znění koncepce.

Z uvedených důvodů je posuzování předmětné koncepce podle zákona přínosné a je v zájmu ochrany životního prostředí a veřejného zdraví, neboť lze předpokládat dosažení pozitivních efektů, které by jinými postupy byly nedosažitelné, nebo by jejich dosažení bylo značně komplikované a nepravděpodobné.

Na základě výše uvedeného lze konstatovat, že koncepce může mít významný negativní vliv na životní prostředí, a proto je nezbytné provést její posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí podle zákona.

Vyhodnocení bude zpracováno na základě zákonných požadavků daných zejména §§ 2 a 10b zákona a přílohou č. 9 zákona a také se zaměřením na níže uvedené aspekty vyplývající ze zjišťovacího řízení:

1. Vyhodnocení, zda je koncepce, včetně v ní navržených aktivit a opatření, v souladu se schválenými koncepčními dokumenty v oblasti ochrany přírody a krajiny na národní a regionální úrovni, např. s Konceptí ochrany přírody a krajiny Libereckého kraje (zpracována aktualizace, předpoklad schválení v září roku 2021), s prioritami v oblasti ochrany přírody a krajiny stanovenými Strategii rozvoje Libereckého kraje 2021+, Aktualizací č. 1 Politiky územního rozvoje ČR a Zásadami územního rozvoje Libereckého kraje.
2. Vyhodnocení souladu koncepce se schválenými celostátními koncepčními dokumenty v oblasti zpomalování změny klimatu a adaptace na její dopady, např. s Politikou ochrany klimatu ČR, Strategií přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR a Národním akčním plánem adaptace na změnu klimatu (oba dokumenty jsou v závěrečné fázi aktualizace).
3. Vyhodnocení souladu koncepce se schválenými koncepčními dokumenty v oblasti ochrany ovzduší, např. Národním programem snižování emisí a Programem zlepšování kvality ovzduší, zóna Severovýchod – CZ05 Aktualizace 2020+.
4. Vyhodnocení souladu koncepce a případných interakcí se strategickými dokumenty a programy v oblasti udržitelného rozvoje, např. Strategický rámec Česká republika 2030, Agenda 2030, Zásady územního rozvoje Libereckého kraje, Strategie rozvoje Libereckého kraje 2021+.
5. Vyhodnocení souladu koncepce a případných interakcí s Plánem pro zvládání povodňových rizik v povodí Labe, Národním plánem povodí Labe a Plánem dílčího povodí Lužické Nisy a ostatních přítoků Labe.
6. Vyhodnocení vlivů koncepce z hlediska ochrany zemědělského půdního fondu (včetně zhodnocení do jaké míry koncepce vytváří podmínky pro omezení záboru půdy a obecné ochrany přírody a krajiny, zejména v oblasti vlivů na významné krajinné prvky (především vodní toky, údolní nivy a lesy) a ÚSES.
7. Vyhodnocení vlivů koncepce z hlediska fragmentace a migrační prostupnosti krajiny, jejích hydrologických a klimatických funkcí a míry adaptability na změnu klimatu, jakožto ekologických funkcí krajiny, jejichž ochrana a podpora naplňují účel a nástroje ochrany přírody a krajiny dle §§ 1 a 2 zákona o ochraně přírody a krajiny.
8. Vyhodnocení vlivů koncepce na zvláště chráněná území (dále jen „ZCHÚ“), tedy zda prováděním koncepce nemůže dojít k ohrožení předmětů a cílů ochrany ZCHÚ, a na zvláště chráněné druhy organismů (dle Nálezové databáze ochrany přírody, tj. bez zpracování adresného biologického průzkumu).
9. V případě identifikace možných negativních vlivů provádění koncepce na ZCHÚ, zvláště chráněné druhy organismů, biodiverzitu, významné krajinné prvky, ÚSES, či jiných vlivů na ekologické funkce krajiny, bude vyhodnocení vlivů na životní prostředí obsahovat odpovídající návrhy opatření k předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci těchto vlivů a návrh jejich monitoringu, včetně hrubého postupu pro přijímání nápravných opatření.
Zvláště u liniových opatření a soustředění parkovacích kapacit je doporučeno zvážit návrh variantních umístění do území a vyhodnocení pro a proti jednotlivých variant.
10. Vyhodnocení účinků navrhovaných opatření a aktivit z hlediska celkových intenzit dopravy a globálních cílů v oblasti snižování negativních dopadů dopravy na životní prostředí, včetně klimatu. V případě identifikace významných rezerv z pohledu naplňování cílů v oblasti snižování dopadů

dopravy na životní prostředí, včetně klimatu, navrhne vyhodnocení odpovídající opatření na zvýšení efektivity koncepcí navrhovaných opatření.

11. Vyhodnocení vlivů koncepce na veřejné zdraví v souladu s metodikou WHO – Health impact assessment (https://www.who.int/hia/network/en/HIA_as_part_of_SEA.pdf).

12. Vyhodnocení souladu koncepce se Zdravotní politikou Libereckého kraje.

13. Vyhodnocení vlivu navrhovaných opatření a aktivit na dopravní zátěž území a její rozložení vzhledem k obyvatelstvu dotčeného území.

14. V případě identifikace možných negativních vlivů provádění koncepce na veřejné zdraví bude vyhodnocení vlivů na životní prostředí obsahovat odpovídající návrhy opatření k předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci těchto vlivů a návrh jejich monitoringu, včetně hrubého postupu pro přijímání nápravných opatření.

Zvláště u liniových opatření a soustředění parkovacích kapacit je doporučeno zvážit návrh variantních umístění do území a vyhodnocení pro a proti jednotlivých variant.

15. Návrh koncepce a vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí zohlední a vypořádá všechna obdržená vyjádření k oznámení koncepce.

Další postup dle § 10e

Předkladatel je povinen zajistit osobu oprávněnou ke zpracování vyhodnocení dle § 19 zákona a informovat o tom příslušný úřad, který tuto informaci neprodleně zveřejní na internetu.

V souladu s ustanovením § 10f zákona a vzhledem k existenci Informačního systému SEA, stanovuje příslušný úřad počet vyhotovení návrhu koncepce, jejichž nedílnou součástí je vyhodnocení zpracované posuzovatelem, na 1 ks v tištěné podobě a 1 ks v elektronické podobě na CD.

Dotčené územní samosprávné celky žádáme ve smyslu § 16 odst. 2 zákona o neprodlené zveřejnění informace o závěru zjišťovacího řízení na svých úředních deskách. Doba zveřejnění je nejméně 15 dnů. Zároveň je žádáme, v souladu s ustanovením § 16 odst. 2 zákona, o zaslání vyrozumění o dni vyvěšení informace o závěru zjišťovacího řízení. Vyrozumění zasílejte elektronicky na e-mailovou adresu: marek.neveceral@kraj-lbc.cz.

Do závěru zjišťovacího řízení a oznámení koncepce lze také nahlédnout v Informačním systému CENIA – SEA, kód koncepce LBK008K (https://portal.cenia.cz/eiasea/detail/SEA_LBK008K).

Závěr zjišťovacího řízení podle § 10d odst. 2 zákona není rozhodnutím vydaným ve správním řízení a nelze se proti němu odvolat.

RNDr. Jitka Šádková
vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství

Přílohy: obdrží předkladatel

- 1) Kopie vyjádření Krajské hygienické stanice Libereckého kraje
- 2) Kopie vyjádření České inspekce životního prostředí, OI Liberec
- 3) Kopie vyjádření Městského úřadu Frýdlant, odboru stavebního úřadu a životního prostředí
- 4) Kopie vyjádření Městského úřadu Turnov, odboru životního prostředí
- 5) Kopie vyjádření odborů Krajského úřadu Libereckého kraje
- 6) Kopie vyjádření Magistrátu města Liberec, odboru životního prostředí
- 7) Kopie vyjádření Statutárního města Liberec

Rozdělovník (závěr rozeslán do datových schránek):

Dotčené územní samosprávné celky:

1. Liberecký kraj - *zde vnitřním sdělením*
2. Statutární město Liberec
3. Statutární město Jablonec nad Nisou
4. Obec Josefův Důl
5. Obec Jiřetín p. Bukovou
6. Město Smržovka
7. Obec Pěnčín
8. Obec Dalešice
9. Obec Maršovice
10. Obec Frýdštejn
11. Obec Malá Skála
12. Město Hodkovice n. Mohelkou
13. Obec Jeřmanice
14. Obec Bílá
15. Obec Dlouhý Most
16. Obec Světlá pod Ještědem
17. Obec Proseč pod Ještědem
18. Městys Zdislava
19. Obec Křížany
20. Obec Bílý Kostel n. Nisou
21. Město Chrastava
22. Obec Nová Ves
23. Obec Mníšek
24. Město Hejnice
25. Obec Bedřichov
26. Obec Kryštofovo údolí
27. Obec Stráž nad Nisou
28. Obec Janov nad Nisou
29. Město Lučany nad Nisou
30. Obec Nová Ves nad Nisou
31. Obec Rádlo
32. Město Rychnov u Jablonce nad Nisou
33. Obec Pulečný
34. Obec Šimonovice
35. Město Raspenava

Dotčené správní úřady:

1. Magistrát města Liberec, odbor životního prostředí
2. Magistrát města Jablonec nad Nisou, odbor životního prostředí
3. Městský úřad Turnov, odbor životního prostředí
4. Městský úřad Frýdlant, odbor životního prostředí
5. Městský úřad Tanvald, odbor životního prostředí
6. Městský úřad Železný Brod, odbor životního prostředí
7. Krajská hygienická stanice LK
8. Česká inspekce životního prostředí, OI Liberec
9. Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, RP Liberecko
10. Ministerstvo životního prostředí ČR, OVSS V Liberec

Na vědomí:

1. Povodí Labe, s.p.
2. Povodí Ohře, s.p.

Předkladatel zastoupený na základě plné moci:

1. NDCON s.r.o.